

YUNAN MASALLARI

UÇURUMUN KENARINA VARMADAN KANATLANAMAZSIN.

ÇEVİRİ: SERVİN SARIYER

© KARAKARGA YAYINLARI 353

Dünya Masalları Serisi - 17

*Her hakta saklıdır. Bu eserin aynen ya da özet olarak hiçbir bölümü,
telif hakkı sahibinin yazılı izni alınmadan kullanılamaz.*

YUNAN MASALLARI

Genel Yayın Yönetmeni: Mustafa Kutlukhan Perker

Yayın Koordinatörü: Mesud Ata

Çeviri: Servin Sarıyer

Editör: Mine Ata

Görsel Yönetmen: Sedat Gösterikli

Halkla İlişkiler Sorumlusu: Bilgen Ülgen

1. Baskı: Haziran 2021

ISBN: 978-625-7217-70-5

*İmtiyaz Sahipleri: Yelda Cımalıoğlu, Mustafa Kutlukhan Perker
KaraKarga Yayınları, Destek Yayınları'nın alt kuruluşudur.*

Yayıncı Sertifika No: 13226

Adres: Abdi İpekçi Cad. No 31/5 Nişantaşı / İstanbul

Tel: (0 212) 252 22 42

Fax: (0 212) 252 22 43

karakarga.com

info@karakarga.com

[karakargayayinlari](https://www.facebook.com/karakargayayinlari)

[karakargayayinlari](https://www.instagram.com/karakargayayinlari)

[karakargayayin](https://www.twitter.com/karakargayayin)

Baskı: Baskı: Deniz Matbaa Mücellit

Adres: Maltepe Mahallesi Hastane Yolu,

Sokak No 1/6 Zeytinburnu - İstanbul

Tel: 0 212 613 30 06

Matbaa Sertifika No: 48625

Destek Dukkan

İçindekiler

Giriş	7
Peri Bahçeleri	13
Peri Hanımı	25
Peri Avcısı	41
Şelalenin Perileri	51
Perinin Tokası	63
Peri Düşünü	73
Perilerin Hırsızlığı	79
Perili Gemi	89
Skoupa Acibesi	101
Mayısın İlk Günü	109
Peri Yüzüğü	121

GİRİŞ

Yunanistan'da tepelerde, geniş arazilerde ve akan bütün sularda, tanrıların doğup yaşadıkları yerlerde periler dans eder, cazibeleriyle göze öyle kolay görülmeyen bir ışık saçarlar. Periler antik mitlerdeki orman perilerinin, dağ perilerinin, su perilerinin, talih perilerinin, ifritlerin ve ilham perilerinin modern biçimlerinden başka bir şey değildir. Pan ve Hermes ile çalıp oynamış periler, Apollo'ya yoldaşlık etmiş satirler vardır ancak bunlar artık ıssız yerlerde tek başına olmaya alışmış çobanlarla, balıkçılarla ve avcılarla geçirirler vakitlerini.

Periler yeryüzünün el değmemiş kadim varlıklarıdır. Antik mitolojinin yeryüzünde yaşayan daha az göksel tanrılarının yerini aldıklarından cennet nedir bilmezler. Doğmazlar, yaşlanmazlar ancak ölümsüz değildirler. Güzellikleri solmaz, dansları sonsuzdur. Dünyada vücut bulduklarından ve her zaman dünyada yaşadıklarından insansı biçimlere sahip dağ, akarsu, ağaç ve okyanus ruhlarıdır.

Yunanların perilerle ilgili anlayışları, güzelliğine her daim hayran oldukları doğayı taparcasına sevmelerinden gelir. Bu anlayışa göre periler gizemli güçleri olan, bulutlardaki saraylarda, yüce dağ zirvelerindeki mağaralarda, el değmemiş kayalıklı kıyılarda veya denizlerin diplerinde yaşayan genç ve güzel kadınlardır. Güneşli günlerin öğle vakitlerinde veya ayın tabak gibi gökyüzünde asılı durduğu gecelerde periler, ölümlü insanların yaşadıkları yerleri ziyaret ederler. Bu ziyaretlerinde genellikle uzun çam ağaçlarını, bir mağarayı veya bir pınarı seçerler. Bazen şarkılar söyler, kemanlar, davullar çalar; bazen tepelerde, arazilerde gezinirler ve yanlarında saraylarına götürebilecekleri çocuklar veya gençler ararlar.

Perilerin dünyası insanlarınkinden daha yücedir. Bu varlıklar insanları bağlayan doğa yasalarına tabi değildirler. Ancak bunların birer tanrıça olmadığı ve kudretlerinin nihayetinde sınırlı olduğunu unutmamak gerekir. Ateşli silahların sesleri onları korkutup kaçıtır. Haç, istavroz çıkarma ve dua onlara karşı koruma sağlar. Eğer ölümlü bir insan bir perinin mendilini ya da peçesini, saçından bir teli veya kıyafetlerinden bir parçayı eline geçirirse peri çaresiz ölümlü bir kadına dönüşür ve onu esir alan insana ölene kadar hizmet eder. Eğer perinin ele geçirilen eşyası sahibine geri dönerse kadın yeniden periye dönüşür ancak bu eşya ateşe atılıp yakılırsa artık gücü kalmaz ve peri ölümlü bir insan olarak kalır.

Müzik, kahkaha, şarkı, dans ve aşk perileri ile ilişkilendirilir ancak bu varlıklar zaman zaman kurnaz, acımasız ve hatta kışkırtıldıklarında kin-dar bile olabilirler. Bazen, su perilerinde olduğu gibi tuzaklarına çekmek istedikleri insanlara hediyeler sunarlar. Bu hediyeleri kabul eden ölümlüler perinin hâkimiyetine girer ve esir hâline gelirler. Bu esaretten ancak hediye-nin yakılmasıyla kurtulmak mümkündür. Periler, kendilerini görüp

akıllarından çıkaramayan veya bir süreliğine kendilerini esir edip sonra onları kaybeden birçok insanın hayatını mahvetmiştir. Perilerin su içtiği pınarlardan su içen ölümlü bir insan da efsunlanır, ailesini ve evini unuttur, dağlarda, vadilerde avare avare dolaşmaya başlar.

Peri dünyasıyla insan dünyasının aracısı olanlar büyücülerdir. Erkek büyücülere de zaman zaman rastlanmasına rağmen bunlar çoğunlukla şifa verici yöntemlere ve doğaüstü törelere dair bilgilere haiz yaşlı kadınlardır. Yalnızca fiziksel hastalıkları iyileştirmezler, aynı zamanda bulanık ya da hastalıklı zihinlere de şifa verirler. Ruh çağırarak, sırlı sözler fısıldayarak ve büyü gücü olan bitkileri karıştırarak efsunlanmış kişiyi kötü ruhlardan kurtarabilirler. Sırtlarında bir çıkınla dağ bayır dolaşıp bu büyülü bitkileri arayan yaşlı büyücülere Yunanistan'ın hemen her köyünde rastlamak mümkündür. Bu insanlar genellikle münzevi bir hayat yaşar, insanlar tarafından çiğnenmemiş toprakları arar, az konuşur, insanlarla yalnızca kendilerinden yardım istendiğinde muhatap olurlar.

Mitolojinin bu son kalıntılarıyla Hristiyanlığın ilişkisi oldukça ilginçtir. Kutsal Hristiyanlık

sembolleri günümüzdeki perileri korkutur. Resmi bir din olarak kabul edilmiş olan Hristiyanlık eski tanrıları tahtından indirip sürgün etmiştir ancak yeni kilise adetlerinde eski dinlerden ve mevsimsel şenliklerden çok fazla şey bulunur. Yunanların tam manasıyla Hristiyan olamadıkları bile söylenebilir çünkü yüreklerinde hâlâ doğaya tapınan Paganlardan ve doğanın parçası olan insansı perilere duyulan korkudan kalan birçok inanış parçası vardır.

Büyükannelerin ve büyükbabaların anlattığı bu masallar, Trakya'dan Mora Yarımadası'na, Ege Denizi'nden İyonya'ya tüm Yunan coğrafyasını dolaştı. İsimleri ve belki de bazı detayları değişse de anlatısı temelde aynı. Peri masallarındaki üslup da gelenekler ve lehçeler gibi bölgeden bölgeye değişiyor. Ancak her Yunan'ın duyduğu ve hiç bozulmayan belli evrensel peri masalı özellikleri de var. Perilerin doğaüstü güzelliği, güzel olan şeyleri çok sevdikleri için güzel kızları ve erkekleri kaçırmaları, faniler üstündeki güçleri, insan biçimine bürünmeleri, onlara ait bir eşyanın bir faninin eline geçtiğinde güçlerini kaybetmeleri bu değişmez özelliklerden bazıları.

PERİ BAHÇELERİ

Kostas, ya da herkesin ona seslendiği adıyla Kostas Amca, bir zamanlar periler esir düşmüş. Ne zaman bu hikâyeyi anlatacak olsa bir kayanın üzerine oturur, sırtını dikleştirir, asasına bir eliyle de asasını yere dayayıp konuşmaya başlardı.

“Şu tepeleri görüyor musunuz?” derdi eliyle arkasında uzanan tepeleri göstererek. “Ejder Tepeleri denir onlara, ne olduysa orada oldu işte!”

Anlattığı hikâyeye göre periler onu esir aldığında Kostas daha gencecik bir çobanmış. Bir gün saat öğlene yaklaşırken Ejder Tepeleri’nde sürüsünü yaymış, kendisi de yanında getirdiği peynir ve

ekmekle karnını doyurmuş, daha sonra bir ağacın gölgesine uzanıp uzakta otlayan hayvanları izlemeye koyulmuş. Kısacık bir an için gözlerini kapatıp açtığı anda etrafında dans eden perileri görmüş. Havanın içinde sise benzer canlılarmış bunlar, ayakları yere değmiyormuş, hareketleri rüzgârın esmesini andırıyormuş. Kısa süre içinde perilerin şekli şemâli iyice belirginleşmiş, görüntüleriyle, hareketleriyle normal bir insana benzemeye başlamışlar.

Kostas yakışıklı bir delikanlıymış. Üstelik gençmiş ve gücü kuvveti de yerindeymiş, yani tam da perilerin alıp kaçırmak isteyeceği türden biriymiş. Ama yanında bir tüfek taşıdığı için güvende olduğunu düşünmüş. Bu yüzden yerinden hiç kımıldamadan etrafında süregiden eğlenceyi izlemeye başlamış.

Perilerin bazıları şarkı söylüyor, bazıları kaval çalıyormuş. Birkaç dakika sonra hepsi aniden sessizleşip Kostas'a dönmüşler yüzlerini. İçlerinden biri gelip onlarla dans etmesini istemiş. Kostas tüfeğini periye doğrultarak ayağa kalkmış, başını iki yana sallayarak perinin davetini reddetmiş. Bunun üzerine periler kendi aralarında fısıltıyla

konuşmaya başlamışlar ve bir an sonra süpürgeye takılan bir örümcek ağı gibi hepsi büzüşüp ortadan kaybolmuş.

Kostas perilerden kurtulduğu için bir oh çekmiş, tüfeğini tekrar omzuna atıp koyunların yanına gidecekmiş ki hâlâ tüfeği havada tutmakta olan kolunu indiremediğini fark etmiş. Birkaç adım yürümeye çalışmış ancak bacakları onu dinlememiş, adım atmak şöyle dursun parmaklarını bile oynatamıyormuş.

O böyle kendisiyle mücadele ederken etrafındaki hava yeniden yoğunlaşmış, gözlerinin önünü bir sis perdesi kaplamış ve birkaç dakika sonra sis dağıldığında Kostas Ejder Tepeleri'ni dolduran on binlerce periyi görmüş. Beyaz bir at üzerindeki peri kraliçe ise onun tam karşısında duruyormuş. Hareket ettirebildiği tek organı olan gözleriyle kraliçeyi izlemiş Kostas. Omuzlarına dökülen ipek saçlarıyla, ışıltılı kıyafetleri içinde insanın ancak masallarda duyabileceği kadar güzelmış. Kraliçenin etrafını sarmış olan periler ise hâlâ fısıltıyla konuşuyorlarmış kendi aralarında. Kostas biraz dikkatli dinleyince herkesin kendisi hakkında konuştuğunu fark etmiş.